

ЛОПУХА КОРЕНІ

Arctii radix

BURDOCK ROOT

Цілі або фрагментовані висушені корені *Arctium lappa* L. (син. *Lappa major* Gaertn).

Вміст: не менше 2.0 % суми похідних гідроксикоричної кислоти, у перерахунку на хлорогенову кислоту ($C_{16}H_{18}O_9$; *М.м.* 354.3) і суху сировину.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ

А. Корені майже циліндричні й дещо звужуються вниз від кореневої шийки до кінчика. Сировина являє собою неправильної форми фрагменти коренів 5–20 см завдовжки, зазвичай розколені вздовж або у вигляді великих циліндричних фрагментів приблизно 2–3 см завдовжки і 2 см у діаметрі, стиснутих посередині, які можуть бути розділені на 3–4 частини. Бічні корені й рубці від них зустрічаються рідко. Зовнішня поверхня матова, темно-коричнево-сіра й сильно поздовжньо-борозенчаста після висихання; на білувато-жовтому поперечному зрізі виявляється коричневий корок, жовтувата флоема з численними серцевинними променями, які розширюються до периферії, темне кільце камбію і центральний циліндр із радіальними судинами. Злам нерівний. Коренева шийка, якщо наявна, має рубці від листових бруньок, які утворюють більш або менш кільчасту коронку, яка іноді має вигляд повстяного пучка, що складається з опушених залишків листків.

В. Мікроскопічне дослідження (2.8.23). Порошок від світло-сірого до коричневого кольору. Переглядають під мікроскопом, використовуючи *хлоральгидрату розчин Р*. У порошку виявляються такі діагностичні структури (Рис. 2943.-1): сітчасті судини, ізольовані [D] або з прилеглими волокнами ксилеми [E], з рівномірно потовщеними й дещо пористими стінками; волокна ксилеми в пучках [G]; фрагменти корка з більш-менш прямокутних клітин (вигляд з поверхні [A]); численні фрагменти паренхіми з овальних клітин [C]; рідко — фрагменти серцевини з дещо потовщених і пористих клітин [B]; дуже рідко — фрагменти секреторних каналів з оранжево-коричневим зернистим вмістом [F]. Переглядають під мікроскопом, використовуючи розчин *гліцерину Р*. У порошку виявляються дуже численні кутасті фрагменти інуліну, ізольовані [H] або в клітинах паренхіми [J].

С. Високоєфективна тонкошарова хроматографія (2.8.25).

Випробовуваний розчин. До 0.5 г здрібноної на порошок сировини (355) (2.9.12) додають 5.0 мл *мета-*